

2017-12-20

Justitiedepartementet
L5
103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande över Livstidsstraff för mord (Ds 2017:38)

Sveriges Domareförbund yttrar sig i över remitterade lagförslag huvudsakligen utifrån rättssäkerhetsaspekter och hur de remitterade förslagen påverkar det arbete domarkåren har att utföra.

Utredaren har haft till uppdrag att hitta en lagteknisk lösning som innebär en ökad användning av livstidsstraffet. Bakgrunden är att en tidigare lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2014 inte fick avsedd effekt. HD underkände denna i NJA 2016 s.3. Enligt HD stämde inte lagtext och motiv ihop och kontentan blev att den nya lagtexten inte förändrade rättsläget.

Utredaren föreslår att livstid pekas ut som det straff som ska väljas för mord. Om omständigheterna inte påkallar ett livsstraff ska fängelsestraffet istället tidsbestämmas. I promemorian ges direktiv om när omständigheterna inte påkallar ett livstidsstraff.

Domareförbundet anser att denna lagtekniska lösning har goda skäl för sig. På så sätt kommer lagstiftarens intention till uttryck i lagtexten och den praxis som har etablerats kring försvårande omständigheter kan användas vid bedömningen om straffet ska vara livstid eller tidsbestämmas. En nackdel är dock att lagstiftaren vanligen inte brukar ge direktiv om påföljdsval på detta sätt, vilket bryter mot brottsbalkens systematik. Effekterna av denna nackdel ska dock inte överdrivas.

Domareförbundet har i remissyttrande den 4 december 2013 över det tidigare förslaget förordnat att modellen med en gradindelning av uppsåtligt dödande skulle övervägas ytterligare. När så nu har skett anser Domareförbundet att det inte är lämpligt att bygga vidare

på denna modell. De nackdelar som utredaren pekar på, framför allt att gränsdragningen mot dråp rubbas och att det finns en begränsning i att ett antal omständigheter pekas ut som viktiga i rubriceringsfrågan, kan förbundet ansluta sig till.

Sammanfattningsvis tillstyrker Domareförbundet förslaget.

Detta yttrande har beslutats av Domareförbundets styrelse med Anna Flodin som referent.

På förbundets vägnar

Märit Bergendahl